

Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayının Şuşada keçirilməsi böyük tarixi hadisədir

Azərbaycan yenidən böyük bir tədbir qarşısındadır. Aprelin 21-25-də işğaldan azad olunmuş Şuşa şəhərində Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayı keçiriləcək. Artıq bu böyük tədbirin təşkili ilə bağlı hazırlıq işləri başa çatmaq üzrədir. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin verdiyi məlumata görə, qurultayda 65 ölkədən 400 nəfərə yaxın diaspor nümayəndəsi iştirak edəcək. Dünya ölkələrində Azərbaycan diasporunun formalaşması prosesində, dünya azərbaycanlılarının təşkilatlanmasında, ümumiyyətlə, diaspor quruculuğunda ümummilli lider Heydər Əliyev böyük rol oynayıb. Ulu öndər 23 may 2001-ci ildə “Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayının keçirilməsi haqqında” 724 nömrəli Sərəncam imzalayıb. Həmin il noyabrın 9–10-da isə Bakıda birinci qurultay keçirilib. Ulu öndər Heydər Əliyev həmin tədbirdə geniş nitq söyləyərək, Azərbaycan diasporu qarşısında duran tələpəli vəzifələri müəyyənləşdirdi. Təbii ki, o zaman Qarabağ probleminin həlli ölkə qarşısında, eləcə də diaspor təşkilatları üçün ən aktual vəzifə idi.

Qurultaydan sonra, 2002-ci ilin 5 iyulunda Prezident Heydər Əliyev “Xaricdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması haqqında” Fərman imzaladı. Prezident İlham Əliyevin 19 noyabr 2008-ci il tarixli, 54 sayılı Sərəncamı ilə isə Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin əsasında Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi yaradıldı. Bundan sonra 2006-cı il martın 16-da Dünya Azərbaycanlılarının ikinci, 2011-ci il iyulun 5–6-da üçüncü, 2016-cı il iyunun 3–4-də dördüncü qurultayı keçirildi.

Diaspor quruculuğu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin də daim diqqət mərkəzində olmuşdur. O,

özünün bir sıra çıxışlarında, eləcə də Dünya Azərbaycanlılarının qurultaylarında diaspor təşkilatları, onların fəaliyyətinin əsas istiqamətləri ilə bağlı baxışlarını ifadə edib. Dövlət başçısının təşəbbüsü ilə 2003-cü ildən sonra Azərbaycan və türk diasporlarının birləşdirilməsi istiqamətində ciddi addımlar atılıb. Məhz bu birləşmədən sonra Azərbaycan diasporu daha da güclənməyə, dünyada, xüsusən Qərbi ölkələrində geniş yayılmış saxta və qondarma erməni təbliğatına ağır zərbə vurmağa başlayıb.

2008-ci il dekabrın 19-da Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Bakıda Dünya Azərbaycanlılarının Əlaqələndirmə Şurasının toplantısında

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Xartiyası qəbul edildi. Beləliklə, dövlətimizin uğurlu diaspor siyasəti nəticəsində xaricdəki həmvətənlərimizin daha mütəşəkkil formada təşkilatlanması özünün yeni mərhələsinə qədəm qoydu. İndi soydaşlarımız yaşadıkları ölkələrin sosial-iqtisadi, ictimai-siyasi və mədəni həyatında daha fəal rol oynayırlar, Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması, zəngin mədəni irsimizin təbliği, təcavüzkar erməni dairələrinin ideoloji təxribatlarının qarşısının alınmasında qətiyyət nümayiş etdirirlər. Hazırda dünyanın əksər ölkələrində Azərbaycan icmaları uğurlu bayrağımızı altında fəaliyyət göstərir. Azərbaycanlı gənclərin xarici ölkələrdə təşkilatlanması, onların diaspor hərəkətidə iştirakı da uğurla gedir.

Diasporun uğurla təşkilatlanmasının nəticəsi olaraq son 4 ildə 31 ölkəni əhatə edən 14 koordinasiya şurası formalaşmış, 12 ölkədə 18 Azərbaycan Evi yaradılıb (Tallin, Varşava, Budapeşt, Brüssel, Zalsburq, Barselona, Köln, Berlin, Münhen, Kiyev, Odessa, Ankara, İğdır, Qahirə, Saloniki, Tbilisi, Marneuli və Qardabani şəhərləri).

Diaspor təşkilatlarımızın Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası istiqamətində müsbət addımlarını qeyd etməliyik. Vətən müharibəsi dövründə bu təşkilatlar dünyanın 30-dan çox ölkəsində 200-dək aksiya

keçirdi, bu aksiyalarda, ümumilikdə, 25 mindən çox soydaşımız və dost xalqların nümayəndələri iştirak etdi. Bununla yanaşı, 50-dən çox ölkədə fəaliyyət göstərən 300-ə yaxın diaspor təşkilatı müxtəlif ölkələrin dövlət və hökumət rəhbərlərinə, parlament üzvlərinə, beynəlxalq təşkilatlara bəyanatlar, müraciətlər göndərdi.

Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə xaricdəki azyaşlı uşaqlar üçün “Qarabağ” Azərbaycan məktəbləri təsis olunub. Bu gün həmin məktəblərdə 250-dən artıq azərbaycanlı uşaq ana dilində təhsil alır.

Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayı onunla əlamətdardır ki, torpaqlarımızın işğaldan azad olduğu dövrə təsadüf edir. Tədbirin Şuşada keçirilməsi isə böyük tarixi əhəmiyyət və rəmzi mənə daşıyır. Bu tarixi fürsəti bizə, təbii ki, Prezident İlham Əliyevin məqsədyönlü fəaliyyəti, liderliyi, milli maraqlarımızı qətiyyətlə müdafiə etməsi, düşünülmüş və qətiyyətli siyasəti nəşib etmişdir.

Kamran RAMAZANLI,
“Soydaş” İctimai Birliyinin sədri